	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 1 от 6

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФОЗ
(проф. д-р С. Янкуловска, дмн)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2020/2021 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ПО
МЕНИДЖМЪНТ И ЕТИКА НА ХОСПИСНИТЕ ГРИЖИ
ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
“БАКАЛАВЪР”
СПЕЦИАЛНОСТ “УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ”
ЗАДОЧНО ОБУЧЕНИЕ

ПЛЕВЕН
2020

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 2 от 6

По учебен план на МУ - Плевен - избираема

Учебен семестър: втори курс, трети семестър

Хорариум: 15 часа: 15 часа лекции

Брой кредити: 2,0

Преподаватели: Проф. д-р Силвия Александрова-Янкуловска, дмн

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Мениджмънт и етика на хосписните грижи е избираема дисциплина по учебния план на специалността „Управление на здравните грижи”. Студентите се запознават със същността на този съвременен тип грижи, които са особено актуални в условията на застаряване на населението, повишаване на дела на злокачествените заболявания и стремежа към хуманизиране на медицината.

Обучението по мениджмънт и етика на хосписните грижи си поставя за *цел* да разшири погледа на студентите към спецификата на обгрижването на терминално болните пациенти.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Основен очакван резултат от обучението по мениджмънт и етика на хосписните грижи е постигане на разбиране на същността и начина на осъществяване на палиативните грижи и разбиране за особените нужди на терминално болните, така че като медицински професионалисти студентите да могат да се включват активно в обучението на обществото по тези проблеми и да подпомагат семействата на терминално болните в избора на този вид грижи.

Обучението по мениджмънт и етика на хосписните грижи трябва да постигне следните *задачи*:

- Да предостави знания за същността на хосписните грижи и нуждата от тяхното развитие и утвърждаване в системата от грижи за пациентите;
- Да даде представа за различните организационни форми на хосписните грижи и основните принципи в мениджмънта им;
- Да предостави знания за специфичните роли на различните членове на екипа за палиативни грижи;
- Да предостави знания за етичните принципи лежащи в основата на хосписните грижи и обща представа за възможните етични проблеми при оказване на хосписни грижи;

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 3 от 6

- Да предостави знания за специфичните потребности на пациентите в хосписите и подходите за тяхното задоволяване;
- Да предостави знания за проблемите, възникващи при прилагането на принципа на конфиденциалност и уважение на автономността на терминално болните пациенти;
- Да даде общи познания за историята и философията на хосписните грижи.
- Да представи развитието на хосписните грижи в България и проблемите във функционирането на хосписите у нас.

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекции

МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекционно изложение
- Анализ на декларации и документи за палиативните грижи и хосписите
- Работно посещение на хоспис

ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ

№	ТЕМА	ЛЕКЦИИ
1	Въведение в хосписните грижи.	2
2	Палиативните грижи по света.	2
3	Хосписни/палиативни грижи в България.	2
4	Организационни форми на палиативните грижи.	2
5	Екипът за палиативни грижи.	2
6	Психосоциални проблеми на палиативните грижи.	2
7	Етични проблеми и философия на палиативните грижи.	3
	ОБЩО	15

ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ

1. Въведение в хосписните грижи (2 ч.) Етимология на термините. Определения за палиативни грижи. Цели на хосписните грижи. Граници на палиативните грижи. Най-чести заблуди.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 4 от 6

2. **Палиативните грижи в света. (2 ч.)** Предпоставки за възникване. Ранно хосписно движение. Принос на д-р Сесили Сондърс за развитието на модерното хоспис движение. Палиативните грижи във Великобритания, САЩ и Европа.
3. **Хосписни/палиативни грижи в България. (2 ч.)** Начало и развитие на хосписите в България – важни дати и инициативи. Обща характеристика на хосписите у нас. Обгрижвани пациенти и персонал в хосписите у нас. Проблеми във функционирането на хосписите в България.
4. **Организационни форми на палиативните грижи. (2 ч.)** Хоспис като самостоятелна институция със стационар. Хосписни грижи в дома. Дневен хоспис. Екип за болнични палиативни грижи. Отделение за палиативни грижи в общопрофилни или специализирани болници.
5. **Екипът за палиативни грижи. (2 ч.)** Специфични роли и задължения на сестринския, лекарския персонал, социалните работници и другите професионалисти. Доброволците в хосписните грижи.
6. **Психосоциални проблеми на палиативните грижи. (2 ч.)** Духовни и религиозни проблеми. Психологичен дистрес. Грижи за семействата и приятелите на терминално болните.
7. **Етични проблеми и философия на палиативните грижи (3 ч.)** Етични принципи в палиативните грижи. Комуникация и съобщаване на истината на терминално болния. Въздържане от и прекратяване на лечение. Етични аспекти на изследователската работа в палиативните грижи. Етични проблеми на екипната работа. Цели на палиативните грижи от философска гледна точка. Кога и как настъпва смъртта? Сравнителна характеристика на смъртта в болнично заведение, хоспис, старчески дом и собствения дом.

МЕТОДИ ЗА КОНТРОЛ

Предвид на малкия хорариум на дисциплината не се предвижда текущ контрол.

ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН КОНТРОЛ

Изпитът по мениджмънт и етика на хосписните грижи е писмен под формата на тест. Оценяването става по разработена точкова система, критериите за която се оповестяват предварително на студентите. За успешно преминаване на теста студентите трябва да съберат 60% от максималния брой

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 5 от 6

точки. Оценката на теста се закръглява до цяла единица и се вписва с учебната документация.

ИЗПИТЕН КОНСПЕКТ

1. Същност на палиативните грижи – терминология, фази в развитието, основни концепции, най-чести заблуди за същността на хосписите.
2. Граници на палиативните грижи – сравнение на палиативните грижи с традиционните болнични грижи и интензивната медицина. Евтаназия и палиативни грижи.
3. Историческо развитие на концепцията за палиативните грижи. Палиативни грижи във Великобритания, САЩ и Европа.
4. Палиативни грижи в България.
5. Организационни форми на палиативните грижи.
6. Екипът за палиативни грижи.
7. Етични проблеми на палиативните грижи – комуникация и съобщаване на истината на терминално болните.
8. Духовни и религиозни проблеми в палиативните грижи. Психологичен дистрес.
9. Грижи за близките на терминално болните.
10. Философия на палиативните грижи. Понятие за “добра смърт”.

ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА

I. Основна литература

1. Лекционен курс
2. Александрова С., "Хосписни и палиативни грижи – световна практика и опит в България", изд. МУ-Плевен, 2009
3. С. Александрова-Янкуловска. Биоетика. Издателски център на МУ-Плевен, 2016, 2019

II. Допълнителна литература

1. Трифонова Д., Д. Мишкова, М. Димитрова, Н. Шабани. Хосписите в България и Европейския съюз. Институт „Отворено общество“
2. Медицински стандарт „Палиативни грижи“. Folia Paliatica, 2017, 1:12-37.
3. Arias-Casais et al. EAPC Atlas of Palliative Care in Europe 2019. P.197

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 6 от 6

АВТОР НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Проф. д-р Силвия Александрова-Янкуловска, магистър по медицина, доктор по медицина, магистър по биоетика